

Listy ZŠ Svobodná

květen - červen, školní rok 2005/2006

Z naší školy

Ohlédnutí za uplynulým časem v nás nejspíš musí vzbudit rozpaky. Jaro sice v plné síle nastoupilo, ale tolik očekávané slunce se na obloze nejdříve mnoho neohřálo, jako by se mu ani vkročit do léta nechtělo. A přitom uplyne pár dní a skočíme do něj rovnýma nohama. Je jistě jen málo těch, kteří by se netěšili, po úmorné práci zaslužený odpočinek a hluboký výdech ze všech školních povinností.

Ačkoli počasí nám nijak na náladě nepřidávalo, myslím, že aktivita školy a samotných žáků nijak nepolevovala. Začátek května proběhl v duchu oslav. Vystoupení žáků školy ke Dni matek bylo jistě příjemně stráveným odpolednem, jak pro účinkující, tak pro všechny maminky a babičky. Celou slavnost završilo předávání drobných dáreků, které si děti pro své maminky a babičky připravily.

Květen byl také mimo jiné i měsícem soutěží. Pátáci naší školu reprezentovali na Olympijských hrách waldorfských škol, hudební soubor Jarník zase v krajské soutěži **Pískání pro zdraví**. Oběma děkujeme za vzornou reprezentaci. Jarník se při neudělení 1.místa umístil na 2.místě. Jistě zde zúročil hodiny zkoušek a předvedl, že má pevné nervy a jistý hlas. Na soutěži Jarník vystupoval v tomto složení : Julie Cuhrová 7.tř., Kateřina Šleisová 6.tř., Kristýna Hadravová 6.tř., Zuzana Ďurkovičová 9.tř., Kryštof Hilar 5.tř., Helena Rádlová 4.tř. a Barbora Šmídová 4.tř.

Na olympijských hrách jsme zase díky bojovnosti pátáků měli zastoupení v řadě finálových klání- dívčích i chlapeckých. I přes nepřízeň počasí se naši žáci do olympijských soutěží vrhli s odhodláním podat co nejlepší výkony a myslíme, že se jim to dařilo, finálová účast mnohých a především hojná účast v závěrečném maratónu jsou toho důkazem. Medaile (zlatou a bronzovou) si pak odnesl David Klas za vynikající výkony v zápase a skoku z místa. Blahopřejeme a doufáme, že se olympiáda stala místem setkání s dětmi z ostatních škol a místem nevšedních zážitků.

Další akcí určenou dětem naší školy byl vzdělávací hodinový pořad Zbraně vrcholné gotiky. Jak sám název pořadu napovídá, byl věnován středověkým zbraním, bojovým technikám i strategiím. Ukázky jednotlivých zbraní byly kombinovány s výkladem zacházení s nimi, příp. vysvětlením, jak se která zbraň používala přímo v boji. Pořadem, který zaujal milovníky historie, vyústila epocha dějepisu v sedmé třídě.

Ve všech třídách proběhl konzultační týden pro rodiče, kde se mohli seznámit s výsledky školní práce své dcery či syna.

Zcela výjimečnou událostí byl divadelní festival **Duhové divadlo, přesněji 1. ročník přehlídky představení waldorfských škol a amatérských divadelních souborů**. Pokud začneme prostým výčtem – v rámci festivalu se na třech scénách (v Divadle Pod čarou, Divadle Fráni Šrámka a na Parkánech) ve dvou dnech odehrálo 18 představení, z toho 3 byly určeny školám. Mimo festival jsme odehráli též 3 představení v domovech důchodců. Na festivalu se předvedlo 12 „divadelních souborů“ ze 7 waldorfských škol z celé republiky (a několik hostů). Bylo se na co dívat – programová nabídka byla různorodá a uspokojila i ty nejnáročnější diváky. Festival byl určen především dětem z waldorfských škol, aby se měly možnost inspirovat představeními ostatních. Myslíme, že se tento záměr naplnil beze zbytku a jak doufáme - i ke všeobecné spokojenosti diváků – účinkujících. Dále byl festival určen rodičům, příznivcům naší školy nebo divadla samotného. Festival pořádalo Sdružení rodičů a přátel waldorfské Svobodné školy v Písku za finanční podpory Města Písek, Jihočeského kraje a firmy Barentz spol s.r.o. Děkujeme tímto všem, kdo s festivalem pomohli a přiložili ruku k dílu.

Za zmínku stojí jistě i zápis do obou oddělení našich waldorfských školek Sluníčko. Obě oddělení jsou pro příští školní rok zcela naplněna. Jsme rádi, že si k nám našla cestu řada rodičů, kteří ve výchově dětí zvolili alternativu. Nejen jim, ale i nám všem přejme, ať následující školní rok plyne v pilné práci a k všeobecné spokojenosti. (M. Šimonková)

Sluníčko - z naší MŠ

Výlet za STUDÁNKOVOU VÍLOU

V sobotu dopoledne jsme se sešli na vlakovém nádraží, maminky, tatínkové i děti z naší „pohádkové“ školičky Sluníčko v Písku. Jeli jsme vlakem do Čížové, kam dokonce přijeli rodiče i na kolech. Není divu, všichni chtěli zase vidět opravdovou vílu! Nebylo to ale jen tak jednoduché, malé nožičky musely nejdříve velký kus urazit pěšky. Měly však dostatek sil, protože jakmile jsme opustili silnici, rozběhly se k lesu. Starší děti si dobře pamatovaly cestu (však jsme tady vílu už podvakerát viděli). Ve stínu lesa jsme s chutí posvačili, pozlobili lenošící tatínky a zahráli si na schovávanou ve vysoké trávě.

Znáte pohádku o Studánkové víle?

„To na jednom paloučku u lesa, pod šípkovým keřem, vysvitlo jednoho krásného dne sluníčko. V trávě se třpytila spousta korálků z rosy. S jedním duhovým korálkem si sluníčko začlo hrát. Najednou luplo, prasklo a ozval se tenoučký hlásek. Narodila se víla...“

A kdo chce znát zbytek pohádky, pojed'te s námi příští rok na jaře!

Zdálo se nám, že víla usnula. Studánka byla plná listů. Tak jsme ji pomohli vyčistit a zazpívali jí písničku o jaru a o studánce. Všichni (i maminky) jsme s napětím a tichostí čekali! A víla se objevila. Byla snad ještě krásnější než loni, modrý závoj, na hlavě věneček z pomněnek. Ale jak jsme jí chtěli vyfotit, byla pryč, jako když mávneš proutkem. Však byla opravdová, a ta by stejně na fotkách vidět nebyla. A tak jsme potichoučku, s posvátnou úctou, odešli.

Navštívili jsme také zvířátka v Makově. Je to záchranná stanice u Čížové, kde se o raněné ptáky a lesní zvířátka moc pěkně starají. Každým rokem se o některého chráněnce rozrostou. Letos měli i vydru. (Víte, že i Vydrýsek je

z Makova?) Jmenuje se Matýsek. Moc děkujeme za zvíátka. A také za nás, že jsme se mohli přijít podívat! Nejen to, v Makově nás čekala hranička dříví a teplá káva. A tak jsme pekli, co se dalo - buřty, chleba, rohlíky i sýr. Pořádně nám vytrávil. Na rozloučenou nám mávali nejen obyvatelé z Makova, ale i čápi na vysokém komíně. Nemají křídla, a tak tu přezimují. Jejich děti jim však o teplých krajích vyprávějí.

Tatínkové a maminky dostali velkou žízeň a děti? Ty zas velkou chuť na nanuka. Ještě, že byla otevřená hospůdka. Ostatně, i na to jsme se těšili, poseděli jsme v trávě a ti nejmenší i usnuli.

Bylo to prima, vlak nás zase odvezl, sluníčko svítilo, vílu jsme viděli, v Makově žijí stále stejní hodní lidé... Co říci víc?

Snad jenom: "POJEĎTE S NÁMI PŘÍŠTĚ."

Nyní nás čeká ještě Jánská slavnost. Letos se koná 26.6. od 17⁰⁰ na zahradě našeho „sluníčkového“ oddělení na JIHU. Slavnost je věnována loučení s předškoláky. K tanci a poslechu bude hrát skupina Řez dřevem. Rodiče také (jako každý rok) nacvičují divadlo. Pohádka „O dvou líných bratřích“, kterou napsal a zrežisoval Josef Hampl, se vám bude určitě líbit. Srdečně vás zveme.

(Vlasta, Jarmilka, Boženka, Danko, Lída - učitelky waldorfské MŠ Sluníčko)

Co se děje ve třídách?

Prvnáci v současné době procvičují v epoše českého jazyka abecedu a zapisují známé básničky. V matematice během května počítali úspěšně až do dvaceti. Krom běžné výuky prožili též společně s druhou a třetí třídou velice hezký školní pobyt ve Štěkni. Konec školního roku patří též více vycházkám a dalším akcím - prvníci navštívili městské slavnosti, byli na výletě v Píseckých horách a těší se na společný výlet rodičů a dětí...

Žáci druhé třídy se zúčastnili školy v přírodě na zámku ve Štěkni. I když počasí nepřálo, všichni si jí užili. Nyní druháci začali číst pohádky od B. Němcové, protože Sněhuláci již odpluli do moře.

Třetíci se v květnu ponořili do poznávání slov Adamových, Eviných a Božských, dále procvičovali vyjmenovaná slova a seznámili se s pravopisem slov se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě a mě. Závěr měsíce jsme prožili v překrásném prostředí štěkeňského zámku. I když pobyt byl zkrácen a počasí příliš nepřálo, všem se moc líbilo.

Čtvrtá třída byla v květnu potěšit důchodce v Prácheňském sanatoriu malým hudebně tanečním vystoupením. Užila si také letní a školního pobytu na Šumavě. Děti vystoupaly také na Boubín, je tam nová úžasná rozhledna. V rámci zeměpisu nyní čtvrtáci poznávají naše město Písek a okolí.

Pátáci pluli po Labi, Moravě a Odře v epoše zeměpisu. S nabytými vědomostmi o jehličnatých a listnatých stromech se vydali na Šumavu do pralesa a chráněné oblasti (ukázku z tvorby viz *Práce dětí*). Do konce školního roku si ještě zopakují, co všechno se naučili v českém jazyce a matematice. Zúčastnili se také Olympiády 5. tříd waldorfských škol v Praze. Účastí předcházela pilná příprava: šití chitonu, učení se průpovědi a hymny v řečtině a výroba vlajky. Snaha a píle se vyplatily a děti si domů přivezly nejen nezapomenutelné zážitky, ale i zlatou medaili (David Klas v zápase) a spoustu dalších finálových umístění - ve štafetovém běhu, hodu břemenem, skoku snožmo z místa, hodu na cíl a závěrečného maratónu.

Šestá třída se věnovala zajímavostem Evropy a chystá se na školní pobyt na Šumavě.

Sedmá třída mimo běžné výuky strávila několik dní pomocí mentálně postiženým lidem na statku v camphillu v Českých Kopistech. O tomto pobytu z pohledu žáka se můžete dočíst v rubrice *Práce dětí*.

Osmou třídu čeká po vydařeném divadle prezentace ročníkových prací (29. 6. od 17⁰⁰ v jídelně školy). Také se již těší na školní pobyt v Srní na Šumavě.

Devátáci za uplynulé období stihli strávit týden ve Slovinsku, naučit se divadelně loutkovou hru na Duhový festival, prožít si epochu dějin umění a nyní objevují krásy a taje Austrálie a Tichomořských ostrovů. Bohužel pouze na obrázcích a mapách v epoše zeměpisu.

Z waldorfské pedagogiky

Jak se mohou děti naučit číst a psát v angličtině aneb jazyková výuka ve 4. a 5. třídě

Devátým rokem života nastává ve vývoji dítěte znatelný přerod, síly nápodoby se vytrácejí a dítě již není natolik spjato s okolím, naopak u něj nastává odloučení, jeho vědomí sebe sama se zesiluje a jeho duševní život se stává vnitřnějším a nezávislejší. Dítě začíná toužit poznávat svět z nové strany. Síly nápodoby, na kterých spočívala výuka cizího jazyka v prvních třídách, znatelně slábnou, probouzejí se více síly myšlení a vědomí žáka potřebuje nyní více zaměřit.

Žáci již plně ovládli psanou i čtenou formu mateřského jazyka, a tak přichází čas pro psaní a čtení v cizím jazyce. S dětmi je možné začít psát již koncem třetí třídy (psaní jednotlivých slov k obrázkům apod.)

S náležitou obřadností žáci dostávají na začátku čtvrté třídy svou vlastní knihu (sešit) s prázdnými listy, která se stane předmětem jejich tvorby. Nadepíše jí slovy „My First English Reader“.

Během prvních třech let si žáci osvojili značné množství básní, písní, her a zároveň nevědomě mnohá gramatická pravidla a struktury. Při psaní je tedy nevhodnější začít s tím, co všechny děti znají v mluvené formě nejlépe. Je možné např. začít průpovědí ze začátku hodiny nebo jinou známou básní. Učitel básně krásně napíše na tabuli (může k ní doplnit i odpovídající obrázky) a zeptá se dětí, co na tabuli stojí. A takto žáci začínají číst. Celá básně se společně přečte (žáci ji znají z paměti), a pak si ji krásně přepíše do své čítanky.

Tick the clock says tick tick tick,
What you have to do do quick,
Time is gliding fast away,

Let us work and work today.
What is the time?

Samozřejmě, že děti zprvu báseň recitují z paměti, než aby skutečně četly, prvním krokem je však slyšené vidět v psané formě. Pro další zvědomění čteného textu je vhodné některá slova básně na tabuli umazat a požádat žáky, aby báseň přečetli, tak jak je na tabuli nyní.

Tick the says tick,
What have to do do,
Time is fast,
Let us and work,
What is the?

Žáci zpravidla čtou (recitují) báseň tak, jak ji znají: „Tick the clock says tick tick tick, what you have to do do quick...“. Ale vždy se ve třídě najde jeden či více bdělejších žáků, kteří změnu zaznamenají a snaží se v psaném textu rozlišit jednotlivá slova a poznat, co skutečně chybí. Zde leží počátky vědomého čtení. Každou hodinu učitel umazává další a další slova a v závěrečné fázi může z celé básně zbýt jen několik slov.

Tick , What quick, atd.

Nyní je možné začít s vědomým psaním. Báseň je neúplná a je na dětech, aby se jednotlivá slova do ní pokusily správně dopsat. Nakonec stojí báseň na tabuli napsaná znovu ve své původní podobě. Takto se stala bohatým zdrojem procesu výuky čtení a psaní.

Za celou čtvrtou třídu zaplní žáci ve své čítance mnoho listů. A čtení se dá dále procvičovat následovně. V cizím jazyce učitel požádá žáka, aby na té a té stránce přečetl např. třetí slovo ve čtvrté řádce apod. (read the third word in the fourth line, read the sixth line on the second page.)

Má zkušenost je, že takto se všechny děti bez rozdílu naučí výborně číst.

Žáci se tedy nejprve učí číst a psát na známých textech, které jim poskytují pocit jistoty (zvládnou přečíst i napsat báseň v angličtině, přestože je mluvená a psaná forma naprosto odlišná). Tímto způsobem se posiluje sebejistota žáka, která vede k chuti do další práce.

Ve čtvrté a páté třídě začínají žáci též vědoměji uchopovat gramatiku. S mnoha gramatickými jevy se setkali v průběhu prvních tří školních let v rámci básní, písní, tanečků, her a dialogů. Opět je dobré začínat s tím, co děti znají a umí aktivně užívat (např. množné číslo podstatných jmen včetně výjimek). Cílem je navést děti k uvědomění si gramatických pravidel a struktur, a to tak, že se gramatický jev nejprve procvičuje ústně a učitel pak žáky vede k tomu, aby sami vyvodili a pojmenovali pravidlo.

V angličtině si můžeme vzít za příklad přítomný průběhový čas. Žáci se ve třetí třídě učí báseň, která obsahuje nejruznější činnosti „I am standing, I am sitting, I am writing, I am knitting...“ atd., tyto činnosti se pak dále procvičují a učitel klade otázky What is he/ she doing. What are they/we doing? A žáci odpovídají. Toto lze v rámci čtvrté třídy zopakovat, a to i v psané formě s tím, že děti pak samy vytvoří pravidlo, kdy se tento čas užívá a jakou má gramatickou strukturu. To si pak děti zapíší do svého sešitu. Je to tedy proces opačný, než je běžně zvykem – tj. dát pravidlo a pak procvičovat a drilovat. Tímto způsobem je objevována gramatika i na druhém stupni waldorfských škol.

Žáci se tím učí nepřijímat učivo pasivně, ale aktivně hledat a objevovat zákonitosti jazyka. Platí i zde pravidlo: „Co si sám objevím, to už nikdy neztratím.“

(D. Petrová)

Z prací žáků

O pobytu sedmáků v Camphillu České Kopisty:

Měla jsem radost, že jsem mohla pomoci, neboť nejen penězi, ale i plí a snaživostí něčeho dosáhnout a takto lidem pomoci, mi udělalo radost. Sice mě to příliš nebavilo, ale povzbuzoval mě výsledek mé práce a chuť někomu pomoci. Lidé na statku žili velice skromně. Udivilo mě, že se živí tím, co si sami vypěstují a vyrobí. A proto jsme jim s touto prací pomáhali. Díky tomu jsme poznali, jakou práci dá, než rostlinka vyroste. Měli bychom si uvědomit, že plýtvat jídlem se nemá a v žádném případě nevyhazovat chléb, neboť z vlastní zkušenosti vím, jakou práci to dá, než se zhotoví. Také tyto lidi obdivuji, že dokáží žít bez moderních věcí, neboť to již dokáže jen opravdu nenáročný a skromný člověk. Ani já bych si již neodvykla. Také bych jim chtěla poděkovat, že jsem si konečně zažila, co je to práce. Teď již vím, čemu se práce říkat dá a čemu ne.

(Daniela Tomášková, 7.třída)

Hádky o stromech - 5.třída

Na jaře rozsvěcuje krajinu svými bílými svícemi. Jeho list připomíná lidskou dlaň nebo medvědí tlapu, která na podzim rozhazuje do trávy spousty zelených pichlavých kuliček, z nichž se vyklubou lesklá hnědá očka.

(Roman Kouba, jírovec-kaštan)

Duchem je to stařenka. Kmen má pevný a ohnutý. První větve jsou pevné, ale ostatní jsou slabounké a visí ochable dolů. Listy má úzké. Žije v mokru. Je to sedátko pro zeleného ševce.

(Týnka Nolčová, vrba)

U rybníka stojí stařena mnoho let, k hladině sklání své větve ohlé, přítel vodník s ní čas tráví.

(David Klas, vrba)

Má velikou korunu, král to ale není.
V létě pro děvčata přichystá překvapení.
Jsou to náušnice krásně červené.

(Darka Klasová, třešeň)

Informace pro rodiče

Budou zprovozněny inovované internetové stránky školy www.zssvobodna.cz (aktualizovány jsou zatím i ty stávající).

Vysvědčení se vydává v pátek 30.6. 2006, nezapomeňte dát dětem desky.

V pondělí 9.6. se sešla k jednání školská rada, aby projednala změny pro příští školní rok. (Novinkou jistě bude stavba počítačové učebny.)

V úterý 13.6. proběhla celoškolská schůzka rodičů, kde T. Petr zhodnotil uplynulý školní rok, M. Šimonková blíže nastínila nové aktivity, do kterých se škola pustila a I. Šťastná představila záměry pro příští školní rok.

Na to navázala valná hromada Sdružení rodičů,. Kde byl zvolen nový výbor a nový předseda. Zápis z této schůzky bude uveřejněn na nástěnce v koridoru.

***Jánská slavnost v ZŠ Svobodná
proběhne v pátek 23.6. v dopoledních hodinách***

***Jánská slavnost v MŠ Sluníčko JIH
se koná v pondělí 26. 6. v 17 hodin***

***Prezentace ročníkových prací osmé třídy
proběhne 29. 6. v 17 hodin***

Texty do listů ZŠ Svobodná připravili M. Šimonková, D. Petrová, R. Sosna a N. Petr, vyšlo 16. června 2006

Základní škola Svobodná a Mateřská škola Písek,
Dr. M. Horákové 1720, 397 01, Písek, tel: 382 214 815, e-mail: zs.svobodna@tiscali.cz